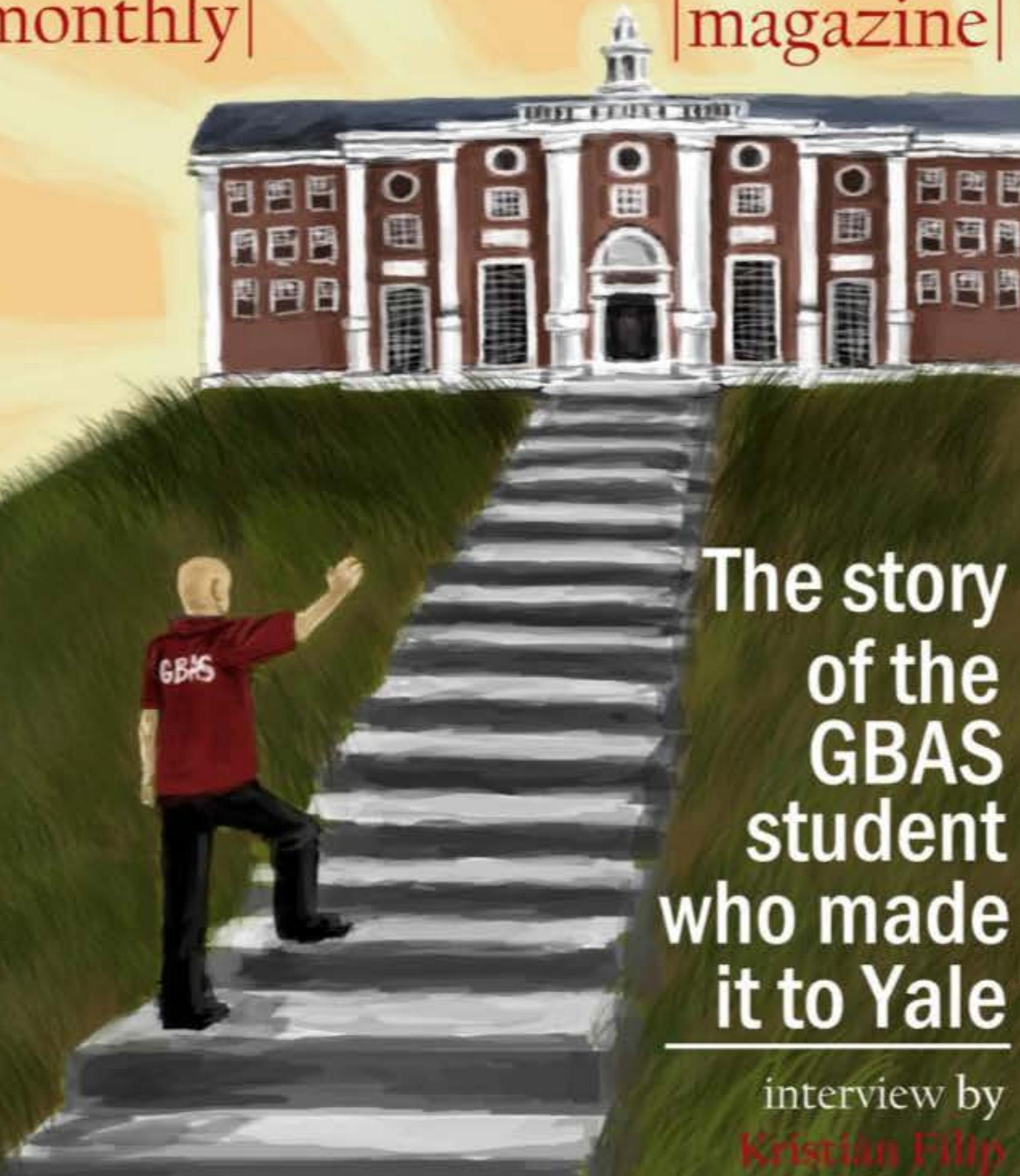

Issue 12 | April

KARTS

|monthly| |magazine|

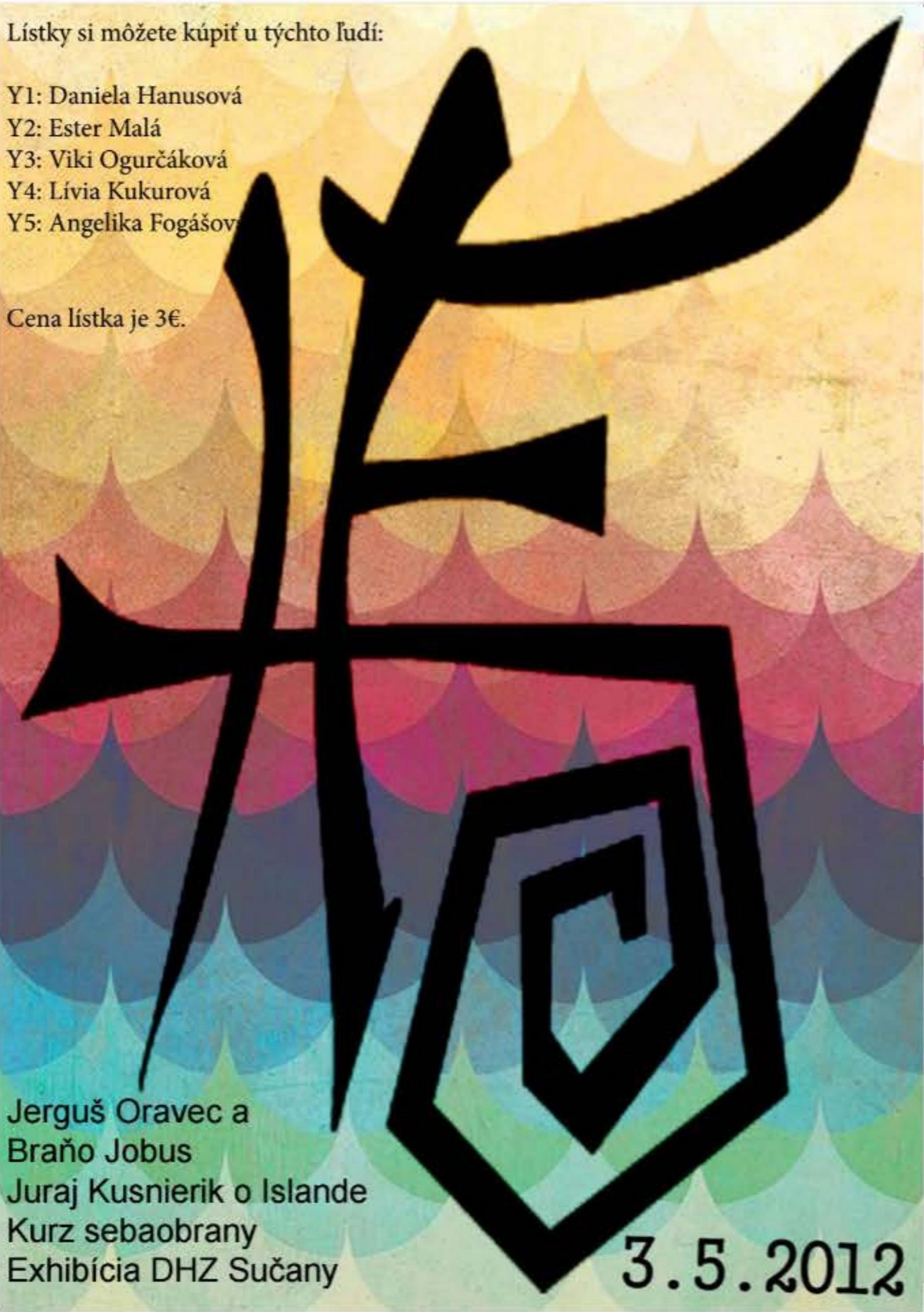
The story
of the
GBAS
student
who made
it to Yale

interview by
Kristian Filip

Listky si môžete kúpiť u týchto ľudí:

Y1: Daniela Hanusová
Y2: Ester Malá
Y3: Viki Ogurčáková
Y4: Lívia Kukurová
Y5: Angelika Fogášová

Cena lístka je 3€.

Jerguš Oravec a
Braňo Jobus
Juraj Kusnierik o Islande
Kurz sebaobrany
Exhibícia DHZ Sučany

Cesty

Môže sa zdať, že rozdiely medzi nami sú neuveriteľne veľké. Keď sa však pozrieme bližšie, uvedomíme si, že nie všetko je také, ako sa nám môže zdať na prvý pohľad. My, ľudia, nie sme veľmi rozdielni - v skutočnosti je to iba vonkajší vzhľad, čo nás navzájom odlišuje.

Všetci máme rovnaké túžby a náplň našich životov je úplne rovnaká. Všetci sa rodíme a umierame s túžbou po dobrovom živote plnom lásky, priateľstva a porozumenia. Všetci a snažíme počas života potešiť čo najviac ľudí a rozdať čo najviac lásky, aj keď nie vždy sa nám to dari. Keď sa nám prestáva darí, už zvyčajne sa vydáme druhou, nie vždy správnu cestou a dúfame, že sa nám podarí aspoň umrieť tak, ako sme si to vysnívali na začiatku. Pre tých, ktorí sa rozhodnú ísť svojou cestou tu však ešte stále ostáva osoba, ktorá na nich bude čakať – priateľ. Priateľ, ktorého sme objavili ešte počas nášho putovania prvou cestou a priateľ, ktorý pri nás bude stáť aj v časoch, keď je nás vankuš do nitky premáchaný slzami.

My ľudia si volíme rovnaký spôsob putovania svetom. Je iba na nás, koľko priateľov vezmeme do svojho života a teda si ho urobíme krajsím – plným lásky, priateľstva a porozumenia, čím teda splníme náš životný cieľ. Ďakujme našim priateľom za to, že sú pri nás vždy, keď to potrebujeme, pretože branie priateľa ako samozrejmost' sa nám môže občas kruto vypomstít.

Prajem už pekný máj!

Adrián Mišala

KARIS staff

Pedagóg PhDr. Beáta Makovická **Séfredaktor** Adrián Mišala **Zástupca** Kristián Filip **Korektor článkov** Adrián Mišala **Grafici** Kristián Filip **Propagačný tím** Mária Sobčáková (koordinátor), Martina Rievajová, Ivana Geletková, Paulína Škradová, Petra Papáneková, Petra Englerová, Natália Fačková, Peter Konyveš

Obálka: Phreine

Fotka séfredaktora: Petra Abrahámová

Čokolvek nám môžeš napísat na:
karis.themagazine@gmail.com

Sučany Alumni
Spoločnosť absolventov
gymnázia v Sučanoch
sucanyalumni.sk

18 pg.

Ako sa dostať na Yale

Kristián Filip

MAIN TOPIC

Events BGMH

Diskusia s Mariánom Pavlušom.....

KLUB

FotoTéma: KPS Fototéma..... 23pg

Dielňa: Krakelovanie..... 25pg

Umenie na škole..... 26pg

LIFESTYLE

Títere: Viva la Cinema..... 30pg

Sport: Andrej Capko..... 32pg

Books: Boli sme spolužiaci Anny Frankovej..... 34pg

Movies: Austrália..... 36pg

Radiák: Prečo pít zelený čaj..... 37pg

Inboxy Študenti: Bublinka..... 38pg

Event REGIO

Prehľad

Forum

Vieme, čo je to Rada školy?.....

9pg

Títere: Viva la Cinema..... 30pg

Volby do Rady školy 2012.....

7pg

Sport: Andrej Capko..... 32pg

Interview

RNDr. Vasil Dorovský.....

12pg

Books: Boli sme spolužiaci Anny Frankovej..... 34pg

Osobnosť školy

Jakub Brindza.....

15pg

Movies: Austrália..... 36pg

BGMH udalosť

1. narodeniny Karisu.....

16pg

Radiák: Prečo pít zelený čaj..... 37pg

Absolvents

Marián Pavluš.....

18pg

Inboxy Študenti: Bublinka..... 38pg

Priestor pre kluby

Stípček.....

21pg

Foto: KPS

Deň učiteľov 2012

Dňa 29. marca sa uskutočnil program k oslavám Dňa učiteľov. Program trval od 12. hodiny do 13:30. Program pripravila Žiacka školská rada pod vedením Aurélie Decordere-Janko. Podľa slov učiteľov bol program živý a pest्रý, plný rôznych vystúpení. Žiakom sa však najviac páčila báseň o učiteľoch, ktorú zložila ŽŠR a prednesol Adrián Mišala s Danielou Hanusovou. Žiacka školská rada by osobitne chcela podakovať všetkým vystupujúcim žiakom, vďaka ktorým sme mali všetci o trochu krajsí deň.

Euroscola

Ziaci pod vedením Debatného klubu Sučany sa dostali na zájazd do Európskeho parlamentu. Prešli niekoľko významných európskych miest. Zájazd trval od 19. marca do 25. marca. V tomto poradí navštívili mestá Mnichov, Strasburg, Luxemburg, Brusel a Kolín.

KF

Štúrovo pero 2012

Casopis Karis sa najnovšie zúčastnil súťaže Štúrovo Pero 2012, na ktorej vyhodnotenie dostať pozvanie na dátum 27. a 28. aprila. Za časopis Karis sa vyhodnotenia zúčastnili Kristián Filip a Martina Rievajová.

Deň zdravia

Dňa 12. aprila trieda II.C zorganizovala v poradí svoju druhú akciu. Po Dni mlieka nám tentokrát priniesli Deň zdravia, ktorý, takisto ako predošlá akcia, spríjemnil deň všetkým študentom, bol kvalitne zorganizovaný a na žiakov i učiteľov čakal bohatý program v podoobe ochutnávky rôznych olejov, štafety, zumby meditácie a nakoniec súťaže o najzdravší pokrm. Podľa slov organizátorov udalosť prebiehala v poriadku bez akýchkoľvek problémov.

VÝSTAVA

Planéta, na ktorej žijeme
 Nielen pre milovníkov geografie prináša Slovenské národné múzeum v Martine výstavu o planete Zem. Návštěvníci sa dozvedia mnoho o každej zo základných geosfér našej planéty, ale aj o Zemi ako takej. Pre zaujímavosť majú hostia možnosť monitorovať otrasy vo výstavnom priestore v reálnom čase.

Foto: Internet

DIVADELNÁ HRA

Sedem dní do pohrebu
 Kniha Slovenska pre rok 2009 teraz prichádza v divadelnej podobe. Autor diela v knihe rozpráva o tom, ako prežil sedem dní od smrti po pohreb jeho manželky, Zory Jesenskej, ktorá bola významná slovenská prekladateľka a komunistický režim ju vymazal zo slovenskej literatúry. Hra má premiéru 25.5.2012.

KONCERT**Alexandrovci- European tour 2012**

Slávny ruský hudobný súbor máte možnosť stretnúť v Žiline koncom mája, konkrétnie 27.5.2012. S exkluzívnym hostom Bárou Basikovou sa predvedú na ich doposiaľ najväčšom turné. Predpokladá sa, že toto je posledné vystúpenie na Slovensku do roku 2015, kto by teda chcel vidieť Alexandrovcov naživo, nemal by si ho nechať ujsť.

KARIS survey

Rada školy a čo o nej vieme?

by Adrián Mišala

Témou mesiaca apríl nielen v Karise je Rada školy – inštitúcia, o ktorej fungovaní vieme iba málo. Päťdesiatich žiakov našej školy sme sa opýtali tri otázky. Vybrali sme desať dopovedí na ne, ktoré poukazujú na fakt, že žiaci sú nedostatočne informovaní o fungovaní Rady školy. Aby sa podobné veci nestávali, Kristián Filip spolu s Petrou Abrahámovou pripravili článok, ktorý informuje o Rade školy a jej funkcií.

Otázka č.1: Kto je súčasným zástupcom žiakov v Rade školy?

Otázka č.2: Je členom Rady školy aj niektorý z učiteľov alebo z vedenia?

Otázka č.3: Ktoré významné úlohy na škole pripadajú Rade školy?

Respondent č. 1 (II.ročník):

- 1: Diana Jeleňová
- 2: Určite áno, ale netuším, kto presne.
- 3: Myslím, že jedna z vecí je, že určujú, koľko žiakov sa prijme do ročníka.

Respondent č. 2 (II.ročník):

- 1: Adrián Mišala
- 2: Pani Makovická
- 3: Karis, Hodžafest

Respondent č. 3 (I.ročník):

- 1: Diana Jeleňová
- 2: Vedenie nie, učitelia sú tam tuším dvaja – ale kto, to neviem.
- 3: Počet prijatých žiakov do ročníka, voľba riaditeľa

Respondent č. 4 (I.ročník):

- 1: Petra Trubinská
- 2: Lubica Bošanská
- 3: Podporovanie školy

Respondent č. 5 (I.ročník):

- 1:** Diana Jeleňová
- 2:** Michal Gombársky, Michal Sadloň
- 3:** Schvaľuje rozpočet, vyučovací plán, rozvoja(zväčšenie priestorov) školy. Nákup učebníc a pomôcok. Schvaľuje proces prijímacích skúšok...

Respondent č. 6 (V.ročník):

- 1:** Petra Trubinská
- 2:** Michal Gombársky
- 3:** Organizácia rôznych podujatí a škol. akcií, zabezpečovanie a rozpočet financií, rôzne akcie organizované napr. študent. spoločnosťou, komunikácia s vedením...

Respondent č. 7 (III.ročník):

- 1:** Filip Manko
- 2:** Roman Záborský
- 3:** Plánovanie rozpočtu

Respondent č. 8 (III.ročník):

- 1:** Diana Jeleňová
- 2:** Vasil Dorovský
- 3:** Neviem

Respondent č. 9 (IV.ročník):

- 1:** Neviem
- 2:** Určite, ale konkrétnie neviem
- 3:** Školské akcie, financie a rozpočty, prostredie v areáli školy atď.

Respondent č. 10 (IV.ročník):

- 1:** Kristián Filip
- 2:** Daniela Mičáňová
- 3:** Odstrániť korupciu z pôdy školy

Rada školy

---

by Kristián Filip

Rada školy

Čo je to Rada školy?

by Kristián Filip

V nedávnych dňoch sme zažili prvé veľké volby za posledných niekoľko rokov história našej školy. No málokto vlastne vie, koho a kde sme volili jedného zástupcu z radov žiakov. Volili sme zástupcu do Rady školy, skupiny ľudí tiež známej ako najvyšší orgán na škole. Čo to teda rada školy je a ako môže ovplyvniť fungovanie školy a nakoniec i vás?

Ako sme začali

Pôvodne od začiatku a to od základného ustanovenia, kde sa piše, že Rada školy je orgán ustanovený pri Bilingválnom gymnáziu Milana Hodžu v Sučanoch a prvýkrát zasadla 1. mája 2008. Rada školy ako ten najvyšší orgán by mal zastupovať záujmy každého z členov školy, no a preto sa skladá z nasledujúcich členov: dvaja zvolení pedagogicki zamestnanci školy, jeden zvolený nepedagogický zamestnanec školy, traja zvolení zástupcovia rodičov a štyria zástupcovia zriaďovateľa, Krajského školského úradu a jeden zástupca žiakov, čo dokopy dáva 11 členov.

Čo všetko môže?

Teda základná funkcia Rady školy je presadzovanie názorov a záujmov všetkých vyššie spomenutých skupín ľudu patriacim škole. Podľa slov samotnej zastupiteľky žiakov, Diany Jelenovej: „*Jedinou mojou povinnosťou bolo zúčastňovať sa na zasadnutiach a svojím hlasom čo najlepšie zastupovať záujmy študentov aj keby to znamenalo ísť proti všetkým zúčastneným.*“ Rada školy má rovno niekoľko bodov v činnosti. Čo má teda na starosti je vyjadrovanie sa k zámerom rozvoja školy, pod čím si môžeme predstaviť počet prijímaných žiakov, zavedenie učebných odborov a nových predmetov, návrh rozpočtu školy, materiálne a pedagogické zabezpečenie školy, hospodárenie školy a PR školy (podnikateľská činnosť školy). No tá najpodstatnejšia funkcia Rady školy je voľba a odvolanie riaditeľa školy. Rada školy navrhuje na základe výberového konania kandidáta na post riaditeľa a takisto predkladá návrh na jeho odvolanie.

Pri voľbách riaditeľa školy si Rada školy určí kritéria výberu a tajným hlasovaním určí poradie kandidátov. Na platné odhlasovanie nového riaditeľa je však potrebný nadpolovičný počet všetkých členov Rady školy. Následne Rada školy odovzdá zriaďovateľovi, v momentálnej situácii Krajskému školskému úradu v Žiline, zápisnicu z volieb a návrh na vymenovanie riaditeľa.

Voľby ostatných členov do Rady školy sa zvyčajne odohrávajú spôsobom tajného hlasovania.

Ako dochádza ku zmene členov?

Rada školy má prísný štatút, podľa ktorého musí aj poctivo zasadáť. Zasadá celkovo štyrikrát do školského roka vždy v piatok poobede a odsúhlasuje rozhodnutia iba nadpolovičným odsúhlasením prítomných členov. Takýto proces plati pre všetky rokovania až na voľbu a odvolanie riaditeľa školy. Zasadnutie rady školy je verejné, čo znamená, že ktorýkoľvek žiak alebo zamestnanec školy môže prísť na takéto zasadnutie. Avšak, nie vždy je to takto jednoduché, pretože Rada školy sa chráni svojim štatútom, ktorý hovorí, že ak dvojtretinová väčšina rozhodne, že si vašu prítomnosť na stretnutí neželá, stretnutia sa zúčastniť nemôžete.

Práva a povinnosti

Každý člen Rady školy má právo hlasovať a svojim podielom rozhodovať o uzneseniach. Má právo vedieť o všetkých rokovaných témeach a ich detailoch. Jeho povinnosťami sú predkladanie návrhov a námetov na rokование a predovšetkým je povinný zabezpečiť ochranu osobných údajov, ktoré sú napokon chránené a člen je viazaný aj právnymi predpismi.

Zdroje: [Štatút Rady školy pri BGMH](#)

Foto: KPS

Riaditeľ vždy môže najviac

by Martína Rievajová

Za svoje krátke pôsobenie nestihol len ohurovať študentov svojím kvetnatým prejavom a písat krásne básnické diela, ale postavil našu školu na nohy. Presadil rámcový program, zväčšil školu, zriadil IT učebňu a v neposlednom rade zaradil GBAS na vrchol rebríčka slovenských škôl. Najnovšie sa pýsi novým ocenením sv. Gorazda od Ministerstva školstva, kde sa dostal medzi 50 najlepších riaditeľov edukačných organizácií. Aké sú jeho ďalšie plány s našou školou? Aký je recept na úspech Vasila Dorovského? To a mnoho viac sa dočítate v nasledujúcich riadkoch.

26.3 ste boli Ministerstvom školstva ocenený cenou sv. Gorazda. Co myslíte, prečo sa takého oceniaenia dostalo práve Vám? Aký je vás prínos pre slovenské školstvo?

Ja ti neviem povedať. Bol som prekvapený, keď mi prišla pozvánka od pána ministra Jurzycu a prínos pre slovenské školstvo ... To absolútne neviem. Ešte som nemal čas sa opýtať svojho nadriadeného Krajský školský úrad alebo oni robili nomináciu. Ale domnievam sa, že výsledky našej školy sú prínosom pre slovenské školstvo, lebo výsledky sú motivujúce. Sami si mnohokrát neceníme vlastnú prácu, ale pohľady zvonku sú úplne iné. Oveľa lepšie.

V čom vidite svoj vlastný podiel na úspechu našej školy?

Napriek tomu myslím, že je tu veľmi dobrý učebný plán. Myslim, že táto škola sa zaslúžila o to, že existuje rámcový učebný plán. Aby si samotné školy mohli stanoviť programy, podľa ktorých bude vyučovanie prebiehať. To je určite najväčší prínos. Alebo naša jedálnička. Možno nevonenia, no kedysi sa stravovalo dolu v suteréne. Alebo šatne. Predtým sa prezliekalo v uličke, kde boli prisťavané umývadlá, spolu chlapci aj dievčatá. Alebo rekonštrukcia druhého poschodia, tiež vonkajšia fasáda školy. To všetko boli moje plány pri nástupe.

Spomenuli ste aj vonkajšiu fasádu školy. Je známy projekt ohľadom pristavby ľavého križla. Nakoľko je táto vizia reálna? Je aj konkrétny dátum začatia stavby?

Nie. Všetko to začalo tak, že boli otvorené iba dve triedy a nízky počet učiteľov. Potom sme sa rozhodli počet tried, ako aj žiakov zväčšovať. Využili sme povaly, kde bol predtým iba neporiadok a prach. Všetko sme robili svojpomocne. Využili sme rodičov architektov a všetko sme zvládli. Potom prišla výzva z ministerstva a mali sme možnosť všetko dostavať a prestavať do súčasného stavu. Je pravda, že by sme potrebovali ešte jedno križlo, kde by sme mohli mať šatne pre vás, potom nejakú väčšiu klubovňu, auličku a samozrejme nejaké dobré laboratóriá. No na to všetko sú potrebné finančie. Robí sa to z európskych financií. Nateraz sú však všetky takéto projekty zastavené a ani nevyzerá, že by sa to niekam pohlo. Snažime sa dostať na zoznam školského úradu, ktorý tieto finančie rozdeľuje, ale reálne to zatiaľ nevyzerá.

Dalším z projektov školy bola kamera, ktorá sa objavila pri študentskom vchode na čipovom zariadení. Následne na to zmizla a doteraz nerozumieme, akú funkciu táto kamera plnila. Mohli by ste nám to ozrejmíť?

Kamera? To prvýkrát počujem. Kamery sú po celej škole, ktoré žiaci už videli a ktoré nám pomáhajú, ak zmizne alebo sa stráti nejaká vec. No významom karty bolo získať záznam, že ste prítomní a kamera by tam nemala nijaký význam. Viem iba, že bola nejaká porucha s čipovacími zariadeniami, menili sa, tak možno vtedy.

Aké sú ďalšie projekty, ktoré sa chystáte na škole zrealizovať v blízkom časovom horizonte?

Poviem, čo hlavne potrebujeme. To sú nové lavice, ktoré by mali byť vo všetkých učebniach. Taktiež nové okná na severnej strane, lebo je tam veľký únik tepla. Tiež nové bočné dvere z telocvične, tam cieľne fáhá v zime. Aj naša kotolňa už pomaly dosluhuje. Momentálne robíme tepelný audit a ten nám ukáže v akom stave to je. Teplo je teraz našim primárnym záujmom. A okrem toho, chceme budovať dievčenské záchody. Také záchody, aby tam dievčatá mali určitý štandard na svoju hygienu. Lebo mávajú svoje obdobia, aby mali pohodlie. Chystám sa na stretnutie s rodičmi, kde chcem prediskutovať aj toto, aby sme to mohli svojpomocne zvládnúť, keďže máme aj šikovného školníka. Chceme spraviť nové toalety na druhom a treťom poschodi. Položiť novú dlážku, vymeniť okná, spraviť, aby boli kabinky väčšie. Projekt „dievčenské toalety“ plánujete riešiť v akom termíne? Môžeme so začiatkom realizácie rátat už tento rok?

Tento školský určite nie, ale kalendárny snáď. Ideálne by bolo, keby sa nám podarilo vymeniť toalety na druhom poschodi už cez tieto letné prázdniny. Myslim, že by to bol celkom pekný darček k novému školskému roku. A samozrejme, boli by tam aj nové zrkadlá, lebo mám rád, keď sa dievčatá vidia a skrášľujú.

Foto: KPS

Pekná vizia. Ako vidíme máte množstvo plánov a vizii a darí sa vám ich dotiahnuť aj do úspešného konca. Prezradte, čo je vaším receptom na úspech?

Clovek v podstate skoro nič sám nedokáže. Či už v škole alebo kdekoľvek inde. A dobrý recept asi je, keď mu ti ľudia pomáhajú. A to sa dá dosiahnuť iba tak, keď ten, kto manažeje robí tak, ako hovorí. Treba chcieť robiť niečo v prospech iných. A to by mal chcieť hlavne ten, kto manažeje, čo som vlastne ja, lebo riaditeľ vždy môže najviac. Potom sa dajú dosiahnuť také výsledky, aké môžeme vidieť.

K ocenenie pánu riaditeľovi srdečne gratulujeme a prajeme veľa odhodlania pri plnení krásnych plánov.

Nerád ostávam pri slováčach

by Martina Rievajová

Za dva roky svojho pôsobenia na škole stihol založiť superúspešnú webstránku Your-Edu, ProforU sa stalo druhým menom inovácií na škole, na ktorých čele stál on, úspešne sa zaradil medzi sny dievčat o dokonalosti. No úspech z neho nespravil arogantného žraloka. Dnes sa k nám Jakub Brindza prihovára z pozície zástupcu v Rade školy a to z neho robí osobnosť mesiaca.

ha pomôcť. To je to, čo ma napĺňa a myslím si, že Your-EDU je vyjadrením presne toho. Uľahčiť vyzdelanie, umožniť prístup ku

vylepšiť aj iné veci, budete o tom iste počuť.“ O tom nikto z nás nepochybuje.

Stále usmiateho a prijemného tretiaka sme sa opýtali aj na osobné plány do budúcnosti, o ktorých nám Kubko prekvapivo povedal „začínam cítiť, že nastal čas „usadiť sa“, nehnáť sa stále za tým materiálnym, za známkami, za dobrým menom, ale nájsť si viac času na seba a hlavne na ľudí, ktorí sa okolo mňa objavujú každý deň.“ Pevne veríme, že sa víťazovi stoličky v Rade školy, tieto humánne plány podarí splniť. K úspechom mu gratulujeme a na záver pripájame milý pozdrav, ktorý adresoval Jakub svojim spolužiakom.

„Na záver by som chcel ešte pozdraviť samozrejme celú III.C, verím, že ak nechýbajú všetci, tak sa potešia. Všetkých spolužiakov, priateľov a menovite aj Lejku Smejkú a Bežu“

Šarmantný Stredoslovák už ako dieťa mal srdce pomôcť. Podľa jeho slov „... na ZŠ som chcel pomáhať iným, no a čo je podstatné, hľadať nové riešenia, nápady a podobne.“ Svoje záujmy pred nástupom na GBAS prirovnal k záujmom jednoduchého dedinského chlapca. Čas trávil s kamarátmi na ihrisku a sníval o dokonalej škole. Ako sám hovorí „GBAS bol mojím cieľom.“ A bola to jeho prvá veľká metá, ktorú úspešne dosiahol.

Kubko okrem postu vynikajúceho študenta zažiaril aj v pozícii debatéra, no nezaháľal a v úzadi prácoval na niečom veľkom, o čom sa na našej škole ani nešepkalo. So svojím kamarátom, Slavomírom Vojáčkom, prišiel s produktívnym a inovatívnym projektom s atraktívnom názvom Your-Edu, ktorý navždy zmenil život na GBAS-e. Svoje dôvody pre vytvorenie niečoho nadčasového inovátor skromne sformuloval „Mojím hnacím motorom bola sna-

Tu ale Jakub nekončí. Chystá sa na GBAS-e s inováciami pokračovať, no ako správny muž, sám hovorí „nerád ostávam pri slováčach, radšej sa chopím činov.“ Konkrétnie zmeny nám sice neprezradil, ale sebavedomo prisľúbil „mojím cieľom je určite robiť Your-EDU stále lepším a užitočnejším pre všetkých. Ak sa mi podarí zmeniť a

Karis narodeninová beseda

by Kristián Filip

22. marca o 12. hodine v klube na pôde BGMH sa uskutočnila beseda so slovenskými novinármi na počesť prvých narodenín školského časopisu Karis. Na gymnázium prijali pozvanie významné novinárske mená, ako Tina Čorná, investigatívna novinárka denníka Pravda, Marián Repa, prispievateľ do názorového oddelenia denníka Pravda, a Matúš Kostolný, šéfredaktor denníka SME. Beseda trvala viac než hodinu a pol a zaujala viac než 50 zúčastnených žiakov školy. Téma besedy bola: „Kto je to novinár a aké je jeho poslanie?“ Besedy sa mohol zúčastniť ktokoľvek, kto vyplnil vstupenku z februárového dvojčísla alebo sa zapísal na plagát na prvom poschodi.

Foto: Internet

Tina Čorná - je investigatívna žurnalistka denníka Pravda zaoberajúca sa predovšetkým rozhovormi a kultúrou. Tina pracovala 8 rokov v denníku SME, no v súčasnosti pracuje pre Pravdu. Je známa tým, že spravila už vyše 350 rozhovorov a je trojnásobnou víťazkou ceny Nadácie otvorenej spoločnosti v kategórii interview v printových médiach a je taktiež víťazkou prestížneho ocenenia Kryštálové krídlo. Za svoje pamätné interview považuje interview s Václavom Havlom.

Foto: KPS

Marián Repa - je prispievateľom do názorového oddelenia denníka Pravda. Od roku 2000 písal do bratislavského týždenníka Slovo. Zaoberá sa politickými témami, ktoré napĺňajú väčšinu jeho príspevkov v Pravde.

Foto: Internet

Matúš Kostolný - je od roku 2006 šéfredaktorom denníka SME. Jeho žurnalistická kariéra začína v 90. rokoch, v roku 1994, kedy začal písat pre denník SME a kedy spolupracoval so zahraničným oddelením denníka. Neskôr sa stal jeho stálym redaktorom a neskôr jeho vedúcim. Od leta 2006 bol zástupcom šéfredaktora a od októbra 2006 je šéfredaktorom SME.

Žurnalisti počas besedy vyslovili niekoľko zaujímavých myšlienok.

Tina Čorná: „Úlohou žurnalistu je hľadať a pátrat po faktoch.“

Matúš Kostolný: „Najhoršie, čo novinár môže spraviť, je vedome klamat. Písat bez overenia faktov.“

Tina Čorná: „Nájsť tú správnu tému je ľahké, no zakaždým, keď už na druhý deň výjdu noviny, sa každý chytá za hľavu, že ho to mohlo napadnúť o tom písat, pritom tá téma na vás čakala ako malina na podnose.“

Tina Čorná: „Názor periodika robí periodikum mienkovým.“

Matúš Kostolný: „Čitatelia nechcú holé fakty alebo suché informácie, chcú aj názor jedného z redaktorov, ktorý článok píše, chcú vidieť nejaký postoj k danej téme.“

Matúš Kostolný: „Skvelý časopis a jediný na úrovni, či už graficky alebo obsahovo, je časopis .týždeň.“

Žurnalistom d'akujeme za účasť.

Za zapožičanie priestorov klubu a podporu s občerstvením d'akujeme v mene časopisu KARIS aj ZRPŠ.

The story of the GBAS student who made it to Yale

by Kristán Filip

Marián Pavluš one of the very first students of our school who really made it far and represents our school in the world. He graduated Yale University and Oxford as well. His story is not so unusual. After graduation at his high school he got to university and then got a good job, except one fact: He made it to Yale just after GBAS. Is it really possible for a Slovak student to get to one of the world's best university? Here is the true story of Marián Pavluš.

Let's start from the beginning. Where are you from and how did you get into GBAS?

My parents come from Nove Mesto nad Vahom but now live in Bratislava. When I was deciding where to go after primary school, I knew I wanted to learn English. I liked the idea of studying at a boarding school so I decided to apply to GBAS.

How do you view your time at GBAS? What were your strengths? What extracurricular activities did you enjoy?

I took advantage of the rigorous academic curriculum at GBAS. Sucany helped me not only to improve my English enough to study at a US high school and university, but also to win a college scholarship in a physics competition in the US. Outside of classes, I made lots of good friends playing basketball and volleyball daily in the school's tiny gym.

How did you choose a university? According to what criteria?

The quality of university education was most important to me. Also, because I wasn't sure what I wanted to study, I appreciated the liberal arts education system in the US. Students aren't forced to declare majors prior to entering a university, and are instead encouraged to explore and experiment. That's why I only applied to US colleges.

Where did you study after GBAS?

I continued studying at Yale University where I eventually majored in economics.

What helped you gain admission to a university? What was the admissions process like?

In a way, everything I've done in and outside of school before applying to college helped. The university application process is quite comprehensive and con-

siders applicants from many different angles. In addition to the basic application form and personal statement, candidates must provide secondary school transcripts, student rank, teacher evaluations and recommendations, standardized test scores, as well as in-person interviews.

Did you research available scholarships or did you finance your studies yourself?

I financed my studies primarily through scholarships and student loans provided by Yale University.

After accounting for the maximum possible scholarship, how much of the cost could a student need to finance with personal resources? What is the typical amount of a student scholarship?

Like many other top private universities in the US, Yale prides itself on the promise that 100% of an admitted student's demonstrated financial need will be met, so students should not let financial concerns keep them from applying. Yale provides scholarships up to the full cost of attendance (\$55,850 for academic year 2011/2012), which includes tuition, room and board, and miscellaneous personal expenses. Students are not expected to take out any loans.

What are the opportunities for students to work part-time in the US?

Students with F-1 status are allowed to work a certain number of hours per week on campus. At Yale, the student minimum wage is currently \$11.75/hr, which is significantly higher than the federal minimum wage of \$7.25/hr. During summer breaks, students are allowed to work full-time off campus under the internship program, officially known as optional practical training.

Are you able to compare public and private universities in the US, e.g. based on the quality of academic instruction, availability of scholarships etc.?

Since I've only studied at a single private US university, I could only point to numerous public rankings, e.g. the U.S. News college rankings. The top universities in the U.S. are private. I've already said that the top private universities in the U.S. offer scholarships (no loans) for up to 100% of the admitted student's demonstrated financial need.

Could a public university offer a sufficiently large scholarship to a Slovak student?

Many local students at public universities in the US finance their studies through federal loans that are only available to US citizens and permanent residents. Slovak students would probably have to research external private scholarships if they wished to study at a public US university.

Is it then really possible for a Slovak student to get into a US university and if so, what do you think improves a student's chances of gaining admission? Is it extracurricular activities, school reports, or grades?

The answer is a resounding yes. There are numerous Slovak students who have studied at US universities. Anyone who has the slightest interest should go to a particular university's website today and read the admissions section to find out what each university is looking for. The sooner our students do this, the better they will be able to prepare for the application process.

Are you able to compare British and American universities, based on their academics, available study choices, teaching methods, environment, and reputation?

I've only studied at Yale and Oxford, but to me the most obvious difference at the undergraduate level is the breadth and flexibility of the curriculum at a US university vs. the narrow specialisation and rigid focus of the curriculum at a British university.

Just very briefly, what was your study at Yale like?

The greatest thing about studying at Yale was the abundance of opportunities to explore both

mainstream and obscure or less usual academic subjects as well as extracurricular activities. For example, I took courses in math and economics, but also foreign languages, architecture, archaeology, organic chemistry and the biology of arthropods. In my free time, I could play chess, shoot skeet and trap, and compete in ballroom dancing.

What degree did you earn at Yale?

I graduated cum laude with a bachelor of arts in economics.

How did you graduate? Could you describe a typical graduation ceremony in the US?

The graduation ceremony is an opportunity for students and their families to celebrate successful completion of the studies. Before receiving their diplomas, students wear traditional hats and gowns, and normally listen to motivational speeches by well-known public figures.

What happened after Yale? What did you do?

I moved to New York and entered the investment banking analyst program at Credit Suisse.

Where do you currently work?

I work as a transaction manager in corporate underwriting at Hudson Advisors, a distressed private equity firm in London, where I'm responsible for investment analysis and due diligence of new investment opportunities.

In the name of Karis magazine we wish Marián all the best in his career and personal life.

Foto: KPS

Nová nádej v Rade školy

Triky a úskoky. Také bývajú heslá volieb. No na GBAS-e sa využívajú iné zbrane. Po napínavom súboji 10 uchádzačov o atraktívne teplé miesto v Rade školy, sa tretina voličov zhodla na novom bojovníkovi za naše práva. Jakub Brindza je novou nádejou vyslanou do búrlivých vôd záujmov a toto je exkluzívne prvý rozhovor s novým zástupcom žiakov v Rade školy.

1. Len nedávno si získal stoličku v Rade školy, keď si obrovským percentuálnym rozdielom prevalcoval vo voľbách tvojich rivalov. Prečo žiaci volili teba? Rátal si s týmto výsledkom?

Skutočne ľažák otázka. Začal by som od konca. Takýto výsledok som nečakal, skutočne, a nech to vyznie akokoľvek umelo alebo pôzersky, ja si myslím, že konkurencia bola naozaj na vysokej úrovni, boli tam mená, ktoré by som si vedel predstaviť na prvej pozícii. Vďaka voličom som ale ja tým šťastným, ktorého čakajú dva roky zodpovednosti. Možno to presvedčilo ľudí, aby zakrúžkovali práve desiatku. Celé moje štúdium som sa snažil prezentovať zodpovedne, presvedčivo, prinášať užitočné nápady, a pravdepodobne práve takáto dravosť je to, čo si voliči želali.

2. Čo bolo tvojou prvou myšlienkovou, keď si sa dozviedel o svojom vŕazstve?

Myslím, že mi napadlo niečo ako: "Wau! To väzne?". Vo vnútri som ale cítil trochu viac zodpovednosti a zároveň strachu pred tým, či budem schopný voličov presvedčiť, že urobili skutočne správne. S odstupom času si ale verim a som odhodlaný do novej funkcie.

3. Ako zástupcu v Rade školy budeš rozhodovať o dôležitých otázkach školy. Ako by si sa postavil k otázke volieb do vedenia školy?

Voleba vedenia je dôležitým rozhodnutím už len z toho hľadiska, že nejde o rozhodnutie, ktoré bude v platnosti niekoľko dní. Preto určite budem pred voľbami konzultovať s množstvom študentov, vypočúvať ich názory a na základe ich predstáv budem prezentovať tieto myšlienky aj vo voľbách samotných.

4. Je nejaká konkrétna zmena, na ktorú by si sa chcel počas svojho pôsobenia zamerat?

Konkrétnie by som ešte nechcel nič prezrádzať, nechcem totiž slúbovať veci a neskôr sklamáť ľudí. Najblížšie dni odhalia mnoho. Určite ale budem pracovať čo najviac na tom, aby sa záujmy študentov stali skutočne prvoradou záležitosťou a ďalej sa intenzívne hľadali cestíčky, ako podporiť akokoľvek perspektívnu aktivitu a v tomto pripade zdôrazňujem slovo akokoľvek, pretože verim, že rozumný a perspektívny nápad by mal byť podporený a nie ostať v zabudnutí.

5. Je niečo, čo by si chcel odkázať svojim voličom?

Dakujem skutočne za prejavenu podporu, je to skvelý pocit vedieť, že ľudia vidia vo mne možno nádej, možno cestu k lepšiemu. Verim, že ich nesklamam.

Jakubovi k úspechu gratulujeme a vkladáme doňho naše nádeje.

SCHOOL CLUBS

by Júlia Dúhová

March was not only a month when state exams took place. Our school clubs and their members put their heads together and students could see and actually attend number of interesting events.

Student's council prepared an assembly on the 29th of March which was dedicated to all teachers. Besides many original and great musical performances of classmates of ours, teachers were competing for a prizes, or rather titles. Most of the nominations and winners were expected and few of them surprised also winners themselves. All in all, it was a very delightful event not only for teachers.

On the exactly same day club Dreams and Teams organized a small festival called Easter Egg Hunting. Before traditional Slovak "whipping and water", students had a chance to experience Easter typical for western countries. Participants had to solve 3 tasks while looking for hidden eggs, too. Members of club are planning to start organizing annual "treasure" right after this undertaking. It is supposed to take place in the middle of June.

You could read about our new school Drama club and its formation in the last issue.

You were also able to see its performance at the assembly. Members of drama club made an effort and came up with compelling and modern presentation of ideas and issues important and actual for them. They had short time to prepare but the outcome was beyond expectation.

To sum it up, clubs are trying to make up as many events as possible to entertain and you will have a chance to take part in their activities also during long-awaited Hodžafest because its crew came up with an idea to involve all of the clubs in the Hodžafest's programme.

klub

...priestor pre ľudí

Phreine

FotoTéma: A máme tu jar

by Petra Abrahámová

Lúče slnka mi zasvetia do tváre. Ako keby to bolo prvýkrát. Sú to iné lúče ako tie zimné, pulzujú teplom. Ráno ma už nebudi budík, ale vtáči spev cez pootvorené okno. Príroda sa prebúdza a pre mňa prichádza tá najkrajšia časť roka, jar. Tak ako prichádza jar, prebúdza sa vo mne aj dobrá nálada. Nepochodím už zachmúrená, za tmy do školy a za tmy z nej. Dni sa predĺžujú a moja túžba po odhodení všetkých tých teplých vecí ma nútí upratovať. Chcem mať všade čisto, nech to teplo vstúpi aj do mojej izby.

Foto: KPS

No izba nie je jediné miesto, ktoré chcem zaliať teplom. Je to aj moje telo a moja duša. Depresívna zima, ktorá so snehom priniesla aj tmu a smútok do ľudských tvári žiadajúcich slnko. Sneh zahalil moju dušu a pod tlakom zvýraznil t'archu a bolest', ktorú som sa tak dlho snažila zakrývať. „Ale aj diamanty vznikajú pod tlakom.“ Sneh sa roztopil a odniesol so sebou hŕbku snov a lásky. Moje srdce zamrzlo a čaká na oheň, ktorý ho zas pohltí.

Srdce je sice ako ľad, no hlava mi horí pekelným ohňom hnev a zúfalstva. Nadávky a zlo burcujú mojim telom tak, že sa nedokážem sústredit'. Treba si upratať aj v hlave. Ale ako? Oklamaná a sklamaná svetom mám predsa právo na pár minút trucu ...

Slnko. Svieti mi cez okno, keď píšem tieto riadky. Dostáva moje telo do rovnováhy. Zem má svoj kolobeh. Tak, ako má svoj kolobeh aj ľudský život. Aj keď sú niektoré dni chladné, s istotou viem povedať, že potom pride teplo. Jar, kvety, svetlo. Tak ako jar vďačí zime za svet, ktorý preň pripravila, tak som si ja uvedomila, že hnev nič nerieši. Jar každý rok odpúšťa zime a na jej pozostatkoch stavia neuveriteľné farebné zámky voňavých kvetov, stromov, zázrakov, života, tepla a lásky. Som rozhodnutá odpustiť aj ja. Pod'akovat' za to, čo som sa naučila a ist' d'alej. V ústrety budovaniu si svojich vlastných snov, zámkov a budúcnosti bez teba. Alebo aj s tebou?

Foto: KPS

Krakelovanie

by Sára Hrabovská

Krakelovanie je založené na nanášaní dvoch vrstiev akrylovej farby, medzi ktoré sa nanesie krakelovací lak. Ten počas schnutia „potrhá“ vrchnú vrstvu farby a vytvorí puklinky. Je to výborná umelecká technika, pretože je rýchla a má všeestranné využitie, či už pomaľujete kvetináč, fotorám, sklenenú dózu alebo nábytok. Navyše sa dá dozdat servitkovou technikou – decoupage.

V prvom rade budete potrebovať špeciálny krakelovací lak, ktorý sa dá kúpiť v umeleckých potrebách a stojí do 3 eur. Ďalej aspoň dve rôzne akrylové farby, štetec a niečo, čo idete zdobiť. Popripade ešte servítku(najlepšie trojvrstvovú) so zaujímavým motívom a lepidlo na decoupage. Postup vám ukážem na zdobení fotorámu.

Začneme tým, že rámk namaľujeme akrylovou farbou. Na podkladovú farbu si radšej vyberte tmavší odtieň, ktorý potom bude pekne kontrastovať s bledšou vrchnou vrstvou. Štetec t'aháme jedným smerom pri nanášaní všetkých troch vrstiev, aby sa nám vytvorili čo najkrajšie puklinky. Táto farba schnie rýchlo, takže o pár minút môžeme nanášať krakelovací lak, ktorý necháme dobre zaschnúť. Už počas nanášania druhej vrstvy akrylovej farby sa začinajú vytvárať puklinky. Farbu necháme dobre zaschnúť.

Ak chceme, môžeme rámk dozdat teknikou decoupage. Zo servítky si vystrihнемe motívy, ktoré budeme na rámk lepiť. Všetky vrstvy servítky oddelíme, aby nám zostala len tá najtenšia, farebná a len tú nalepíme. Servítku položíme na rámk a priamo zvrchu nanášame tenkú vrstvu decoupage lepidla. A rámk je hotový!

Foto: KPS

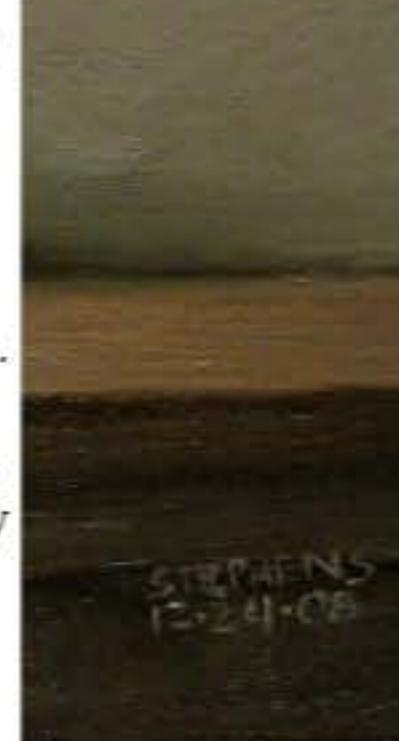

Karis | 25

Máš chut' citróna, vieš?

Ráno sviežu a vlažnú
ako lupene kveta, slnko zimy,
rozkvitnuté ráno,
stará káva na čerstvých novinách.
Voniaš mi ako jeseň.
Jablká pohodené v mokrej tráve.
Na obed bývaš sladký ako jahody
najkrajšieho leta,
no večer... večer si moje melan-
cholické kakao
- mračná kakaových zrniečok
pohodených v mlieku.
Máš chut' citróna, vieš?
Si moje piate ročné obdobie.

Duša.

Zabalená do priezračných listov
stromov,
len dýcham život, fúkam do páperia.
Hladená jačmeňom žiarivého slnka,
opálená.
Zem sa mi stráca.
Pod nohami viac necítim ju.
Lietam?
Nie, dnes nie.
Hľadím do zrkadla, nemám kridla.
Už necítim, neviem, nemysliet'
chcem.
Pátram po svojej vyblednutej osob-
nosti.
Predsa niečo vidím!
Moje oči vravia, že leto mi pristane
viac.

lifestyle

A photograph of a theater interior. The foreground shows rows of red leather seats, mostly empty, arranged in a semi-circular pattern. The lighting is low, with a single bright light fixture visible at the top left. In the background, a large red curtain hangs across the stage area.

zrejme, nie tie, ako majú v I MAX-e v Mirage-i, ale trošku iné – Tzv. 3D okuliare majú totiž iba jednoduchý polarizačný filter.

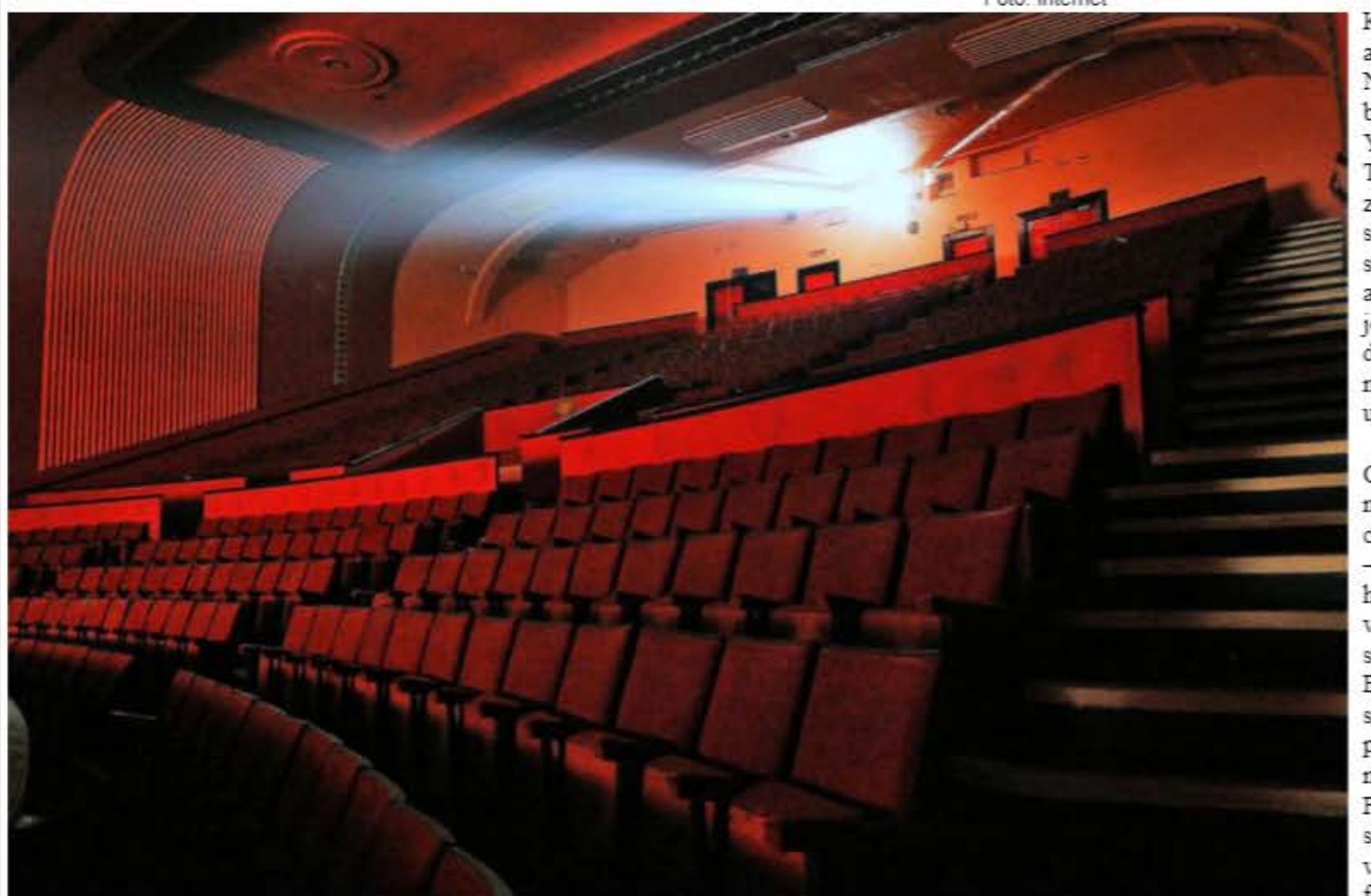
Históriu máme za sebou, takže etiketa v kine. Ako sa správať v kine, to je zväčša každému jasné, a koniec koncov, v dnešnej dobe už bontón nie je taký nekompromisný. Avšak veľa z nás zabúda na základnú vec – ak zazvoní mobil uprostred napínavej scény, je to spoločenský trapas, prejav akejsi nevychovanosti, pretože vypnúť, alebo stišiť mobil je úplne jednoduché. Chlap otvára žene dvere, bla bla bla... každý intelligentný chlap ovláda gentlemanské maniere, no pri tých dverách to asi končí.

Kde bolo, tam bolo, stará Edisonová a jej banda feministiek vynašli kino. Nie, bolo to trochu inak. Prvé kino bolo objavené 22. mája 1891 v New Yorku. Toho dňa bola taká menšia Tea party u Edisonovcov – Manželka známeho vedca Thomasa Alva Edisona, Mary Stilwellová, pozvala k sebe domov na čaj 147 delegátok amerických ženských klubov. Ako jeden z bodov programu ich vzala do dielni jej manžela, kde im bol premietnutý krátky film. Táto významná udalosť sa považuje za zrod kina.

Odtedy samozrejme prešlo kino mnohými zmenami, až sa dopracovalo na relativne dnešnú podobu – Kino – divadlo, alebo budova, s hľadiskom, kde bude po zakúpení vstupenky premietnutý film obecenstvu. No pomaly je už aj toto história. Budova kina už nie je taká ako kedy si tento chrám filmárov sa pováčsine presúva do nákupných centier, kde nadobúda megalomanskú úroveň. Futuristický dizajn mnohopočetných sál premietajúcich nezávisle od seba v rôznych premietacích časoch, v 3D formáte a nasadenie špeciálnych okuliarov nám dávajú pocit moderny. Je individuálne, či sa nám to páči alebo nie. Ale mám pre vás zaujímavý fakt: 3D okuliare kúpite aj v kvalitnej optike. Samo-

Asi by ste nechceli zažiť ten nenávistný pohľad dievčaťa, ak niečo takéto pokazite. Preto zopár pravidiel sedenia: Pri vchádzani do radu ide vždy chlap ako prvý – z praktického dôvodu, rozráža prekážky. Svoju milú chlapci moji usadíte po svojej pravici. Ale nie za každú cenu. Ak by mala sedieť na konci radu, alebo by mala mať horší výhľad, zabudnite na pravidlo sedenia po pravici. To, ako sa budete chlapi po priateľke, ženy po priateľovi, alebo to je jedno kto po kom lepit, nechám na vás, no keď film skončí, vychádzame z radu tak, ako sme vošli – prvý chlap, žena za ním a chlap podákuje sediacim, ktorí uvoľnili priechod.

Po prečítaní tohto článku sa už nemusíte báť, že by ste sa v kine stratili. Neodovzdám vám týmto článkom žiadnu skrytú správu, ale ako by jeden v prezentácii napísal, thaks for your attention.

Viva la cinema

by Peter Konyveš

Kino. Známy pojem, ktorý vďaka modernej dobe plnej internetového pirátstva upadá, alebo práve naopak, stáva sa slávnejším kvôli rozmachu 3D filmov? Všetci vieme, čo kino znamená. Kino ako také nie je iba dnešný I MAX, ani kino z čias nedávno minulých, keď sme chodili na premietanie 2D filmov, história siaha ešte omnoho ďalej, na koniec 19. storočia.

Adnrej Capko:

Lezenie

Mám talent. Talent na lezenie.
Talent na lezenie na nervy. No toto som ja. Tento mesiac by som v tejto rubrike chcela predstaviť človeka, výrazného vo svojom obore. Volá sa Ado Capko, má 16 rokov, je žiak druhého ročníka, miluje lezenie (to skutočné), má pár úspechov na svojom konte, no hlavne z neho srší obrovská charizma a charakter, skromnosť. Šokovala som ho doslova na poslednú chvíľku no on s radosťou súhlasiel s rozhovorom. Jeho motto je: „Climb now, work later.“, čo však podľa jeho slov nie vždy vychádza. Ako to všetko začalo, čo lezenie je a prečo si lezenie oblúbile si prečítate v nasledujúcich riadkoch.

Prečo práve lezenie?

Je to neskutočne voľný šport, keď človek lezie na skale, je v prírode, aspoň pre mňa je to znamenie slobody. Okrem toho je to výzva zdolať ľahkú cestu. A hlavne, pri lezení sa môžem spoľahnúť sám na seba. Keď urobím chybu, viem, že si za ňu môžem sám, no druhej strane viem, že keď niečo dosiahnem, tak som sa na tom sám aj nadrel. Možno to znie tak trocha egoisticky, ale nemám rád ten pocit, keď niečo urobim zle a ostatným to nejako uškodi. Pri lezení sa spolieham iba na seba (Keď nerátam partáka, ktorý ma zdola istí.)

Kedy si našiel v lezení záľubu?

Už to bude tak niečo okolo tri a pol roka, čo som začal liezť.

Inšpirovalo ďa niečo?

Najskôr asi oco. Ten ma k tomu dotiahol a s ním aj často leiem.

Foto: A. Capko

Tak teda vďaka ocinovi si sa k lezeniu aj dostal?

Ako som povedal, začal som s ocom. Po tom, ako som prestal hrať basketbal som hľadal niečo, čo by som mohol robiť, lebo sa mi nechcelo len tak sedieť doma za počítačom. A tak sme sa s otcom dohodli, že u nás v Považskej skúsim najprv lezeckú stenu, kde som dovtedy bol len raz, no a odvtedy sa venujem lezeniu. Popri tom sa ešte z času na čas venujem slacklinu, ale to skôr ako taký doplnok k lezeniu.

Na lezení je niečo zaujímavé. No mne to príde aj ako dosť náročný šport. Ako to vidíš ty?

Zaujímavé je to určite tým, že človek je v prírode a dostane sa na miesta, kde bežný turista nepríde.

A okrem toho, pod skalou sa vždy zide super partia ľudí. Je to prosté úžasná atmosféra, super ľudia a lezenie. No, čo je na lezení najťažšie sa asi nedá dobre posúdiť, keďže každý je v niečom lepší a v niečom horší. Niekoľko nemá problém s prelezením ľahkej cesty vo veľkom previse, no na kolmej stene s malými lištami sa nevie hybať. Niekoľko zas nemá tú odvahu, keď už je ďalšie istenie ďaleko, neodváži sa istiť do takého rizika. Ale každý si vie nájsť to svoje. A čo také lezenie obnáša? Určite istý materiál - lano, lezecky, pár expresiek (karabin), nejaké to istítko, vrecko magnézia a lezeckého partáka. Veľa ľudí si myslí, že lezenie je nebezpečný šport, a ono tak aj vyzerá, ale nie je to úplne tak. Ja keď som začínal, tiež som sa riadne bál, či ma tie istenia udržia, či sa mi niečo neutrhne pod nohou. Ale postupne som prišiel na to, že pokial sa človek vie správať normálne na skale, lezenie je dosť bezpečný šport. Super je, že keď človek začína, tak sa mu zdajú cesty najprv ľahké, no už po pár razoch si vie nájsť spôsob, ako niečo preliezať a je to super pocit, keď na sebe vidi „progress“. Postupom času sú sice cesty ľahšie, chyty sa zmenšujú a skala sa naklánia do riadnych previsov, ale keď také niečo prelezete, je to super pocit.

Sú začiatky ľahké?

Myslím, že začiatky nebývajú ľahké, len sa musíte vedieť aspoň trocha odhadnúť. Nepušťať sa hneď do ľahkých vecí, ale v pohode najprv začať v ľahšom. A potom sa so správnom motiváciou posúvať ďalej.

Čo ty a úspechy?

Pár ich bolo, ale myslím, že nie je nejako podstatné tých pár tu zmieňovať.

A zaujímavé miesta, ktoré si navštívil?

Čo sa týka miest, v zahraničí som veľa skál nenavštívil (no je to v pláne), ale na Slovensku a v Čechách ich zopár je. Okolo Považskej, kde bývam, je veľa skál, ako Manínska tiesňava, Prečín, Priedhorie, Súľov, Domaniča, tam sa zdržujem asi najviac. Práve teraz, na konci apríla ideme spolu s ocom a chalanmi od nás z klubu HK Manín na jednu súťaž do Čiech - Petrohradské PADáni. Koná sa v dedine Petrohrad pri Karlových Varoch, a to je asi jedno z najkrajších lezeckých miest, aké som kedy navštívil. Sú tam nádherné žulové kamene, tak pekne skryté v borovicových lesoch, proste nádhera. Tam sa fakt oplatí každý rok chodiť.

Nebojíš sa?

Ako som už hovoril, veľa ľudí to tak vníma, no ak sa človek správa normálne je to vcelku bezpečné. Záleží aj od typu lezenia, napríklad lezenie vo vysokých horách, kde nie sú žiadne fixné istenia ako na normálnych skalách je podľa mňa troška adrenalinovejšie, lebo si musíte so sebou zbrať špeciálne vklínence, ktoré zakladáte do špár a spoliehať sa len na ne, na vlastnoručne založené istenie. Ešte som takéto niečo neskušal, no tento rok máme s ocom v pláne malý výlet do Tatier, tak hádam to vyjde. Čo sa týka úrazov, pokial narátam pár natiahnutých svalov a totálne ošúchanú kožu (niekedy aj do krvi), tak nie, nemal som nejaký väznejší úraz.

Odporučil by si to aj svojim priateľom?

Tak ak chcete byť v prírode, dobre sa prejst', zašportovať a byť so super ľuďmi, vtedy by som odporúčal lezenie. Každý si ale nájde to svoje. Nechcem to tu teraz nejakovo propagovať, ale keby ste chceli, tak každé ráno na nultej okrem pondelka lezieme, tak bez problémov pribehnite. Okrem toho už pomaly chystáme aj menší výjazd na Sučiansku skalku, hned' ako sa počasie umúdry.

Andrejovi prajeme veľa úspechov v lezení.

Theo Coster

BOLI SME SPOLUŽIACI ANNY FRANKOVEJ

Foto: Internet
Na základe spomienok na vtedajší Amsterdam a internačný tábor Westerbork sa spolužiaci rozprávali o tom, ako sa im vodilo a ako vojna a Anna Franková ovplyvnili ich život.

IKAR

je iný, teda aj spomienky na vojnu sa podstatne odlišujú. Albert sa skrýval, Lenie sa schovávala v lese, Nanette a Hannah skončili v prvom zo zmienených táborov. Teraz spoločne navštevujú miesta, na ktoré už takmer zabudli. Montessoriova škola, ktorá dnes nesie meno Anny Frankovej, jej dom a úkryt, Westerbork. Každé jedno vyvoláva spomienky, ktoré kniha Boli sme spolužiaci Anny Frankovej zachytáva. Nesnaží sa za každú cenu rozplakat čitateľa a zbytočne nehrá na city, čo je pri knihách s touto tematikou rarita a zároveň veľké plus.

Boli sme spolužiaci Anny Frankovej vzniklo pri natáčaní rovnomenného dokumentárneho filmu, v podstate ho celý zachytáva na papieri. Spracúva tému, o ktorej už mnohí z nás takmer nič nevedia, a kladú si otázku, či to, o čom piše, bolo naozaj skutočné. Bolo. A práve preto stojí za tú chvíľku, ktorú jej venujete. V knihkupectve Martinus si ju môžete dopriať za 8.90€.

Čítame s Martinusom

martinus.SK

Theo Coster: Boli sme spolužiaci Anny Frankovej

by Petra Englerová

Knihu Boli sme spolužiaci Anny Frankovej vydalo v roku 2012 vydavateľstvo Ikar. 160 strán sa delí na 3 väčšie časti, v ktorých 6 mužov a žien spomína na svoje zážitky počas vojny, ale aj na spolužiačku zo Židovského lycéa Annu Frankovú.

Napsal ju Theo Coster, známy dizajnér a autor prác z oblasti spoločenských vied, ktorý už roky žije v izraelskom TelAvive. Spolu so svojou manželkou Orou vytvorili detskú spoločenskú hru Guess Who?. V čase, keď sa rozhadol nájsť svojich dávnych spolužiakov z detstva, mal už 80 rokov.

Kniha nie je štylizované literárne dielo, dej je len okrajový, no napriek tomu sa veľmi dobre číta. Stretáva sa v nej 6 vtedy detí, no dnes už starcov, ktorí vojnú prežili a nezabudli.

Spominajú na to, ako ich postihli zákazy a obmedzenia, na odobratie bicyklov, zákaz používania električky, na to, či a ako sa ukrývali, na internačný tábor Westerbork a na vyhladzovací tábor Bergen-Belsen. Každý z príbehov

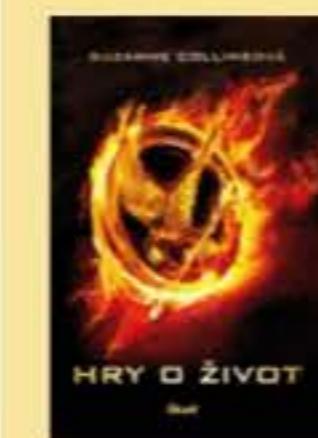
Aravind Adiga- Biely Tiger

Čo je biely tiger? Zviera, ktoré je veľmi vzácné a v džungli sa objavi iba raz za čas. A je to tiež meno hlavného hrdinu tohto exotického románu nosiaceho prívlastok výherca prestížnej ceny Man Booker Prize 2008. Biely tiger, indický chlapec, Balram Halvái, sluha, filozof, zločinec a nakoniec aj úspešný podnikateľ. Toto všetko je hrdina knihy z indického prostredia, ktorý nám okrem svojho príbehu odhalí aj kus Indie, ktorá mala pre nás ostatí navždy zakrytá. Možno práve preto si podmanil množstvo čitateľov a možno si podmanil aj vás.

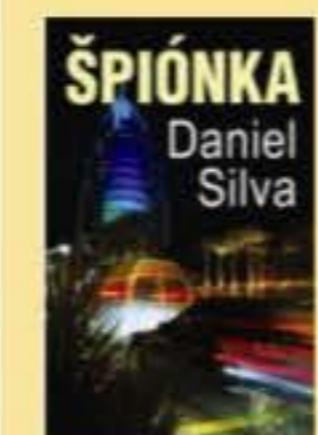
Marek Krajewski- Smrť v Breslau

Pre milovníkov detektívov je tu kniha Smrť v Breslau, ktorá je prvotinou z pentalogie spod pera poľského autora. Jej pokračovaním je Koniec sveta v Breslau, Prizraky v Breslau a Pevnosti v Breslau. Pokiaľ máte radi napínavé detektívky, kde do poslednej chvíle neviete, kto je vrah, tak Marek Krajewski sa vám bude určite páčiť. Preneste sa s ním do Breslau na začiatok 20. storočia a vyšetrite smrť mladej aristokratky, či rozlušknite záhadu vytetovaného škorpióna na rukách obeti.

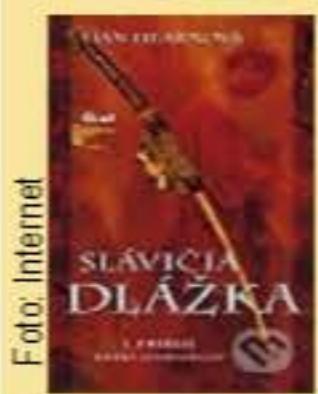
Susane Colinsová- Hry o Život

Hry o život je dielo, cez ktorého stránky sa dostanete na miesto bývalej Severnej Ameriky, do Panamu, nenávideného sídla, ktoré vládne železnou rukou. Spoznáte sa s odvážnou šestnásťročnou Katniss Everdeenovou, ktorá je odhodlaná za každú cenu prežiť. Určite nebude chýbať dobrodružstvo, boj o prežitie, slobodu či záchrannu a otázka lásky. Zúfalstvo dievčiny, ktorá musí prejsť skúškou ohňa a prežiť vo svete intrig. Hoci sa dej odohráva v budúcnosti, stále ide o odveký zápas dobra proti zlu.

Daniel Sliva- Špiónka

Washington, New York, Pariž, Londýn, Saudskoarabská púšť – tam všade nás zavedie tajný agent Gabriel Allon. Pokojný víkend so ženou mu nečakane prekazi samovražedný útočník, ktorého zbadá na ulici. Neskôr ho povolajú z CIA, aby zničil teroristickú sieť na čele s jemenským duchovným. Knižka je napínavá, so strhujúcim dejom a „zhľtnete“ ju na jedno posedenie.

Lian Hearnová- Slávicia Dlázka

Krvilačný veľmož Iida Sadamu striehne vo svojej pevnosti v meste Inujama na spev povestnej slávichej dlážky. Táto povestná dlážka totiž pri každom kroku vydáva zvuk podobný spevu vtákov, a to plati aj pre kroky nájomných vrahov. Prichádza však chlapec Takeo, ktorý je obdarowany nadprirodzenými schopnosťami a všetko sa skomplikuje. Vtipná, výstižná, skvelá knižka pre ľahké čítanie vás určite pobaví počas týchto upršaných dní.

Austrália

by Nikola Matúšková

Austrália. Vyprahnutá pustatina v období sucha, či veselá zelen obkolesená jazerami v čase dažďov. Alebo nový film od Baza Luhrmanna, ktorý ste mohli vidieť v sobotu na obrazovkách televízie Joj. Lúbostná zápletka zasadéná do obdobia druhej svetovej vojny si opantala mnohých divákov. Či už si vás podmanil napínavý príbeh, herecké obsadenie, alebo prekrásne prostredie opradené všakovakými príbehmi, určite mi dáte za pravdu, že ani tento krát Baz nesklamal.

Celým menom Mark Anthony Luhrmann sa narodil 17. Septembra 1962 v Austrálii. Je známym režisérom, scenáristom, či producentom. Z jeho rúk vyšlo zopár filmov, ako napríklad Strictly Ballroom a William Shakespeare's Romeo + Juliet v deväťdesiatych rokoch, či Moulin Rouge v dvetisícprvom.

V roku 2008 natočil už spomínaný film Austrália a tohto roku uzrel svetlo sveta film The Great Gatsby s Leonardom DiCapriom v hlavnej úlohe. Mark sa okrem režirovania a písania venuje aj hraniu vo filmoch, no ani divadlo pre neho nie je cudzie, miluje taliansku operu, ktorá ho v jeho práci veľmi ovplyvňuje.

Austrália je historicko-romantickej film odohrávajúci sa v rokoch 1939-1942. Spolu s veľaváženou lady Sarah Ashleyovou (Nicole Kidman) cestujeme z Anglicka do Severnej Austrálie až na farmu Faraway Downs, ktorá patrí jej manželovi. Nájdeme ho tam však mŕtveho, a tak je len na Sarah, aby ochránila farmu pred konkurenciou a vedela nájsť pravdivú cestičku vo svete klamstiev. Cestou ju sprevádzza sympathetický manželov kamarát Drover (Hugh Jackman), honelník, ku ktorému má však čoraz bližšie. Na farme stretáva malého chlapca Nullah-a, aborigéna, ktorý nepatri nikam, lebo nie je čierny, ani biely. Tu začína Sarah bojať. S prefikaným Neilom Fletcherom, so spoločnosťou neuznávajúcou miešancov a o lásku, pričom jej ponad hlavu lietajú japonské bombardéry.

V Austrálii sa stretnete s vtipnými scénami i nebezpečnými udalosťami, s bojom o svoj život a životy iných, boj o práva, slobodu, lásku, čest či o statky. Zopakujete si svoje znalosti z dejepisu. No napriek hlbokej myšlienke príbehu a silných zážitkoch vyplývajúcich z prostredia, v ktorom je film zasadéný, môžem označiť film za oddychovku. 165 minút plných krás prírody, hrôz páchaných ľuďmi a udalosťami komplikujúcimi život postáv si môžete vychutnať s priateľom doma na gauči pri poháriku šampanského.

HISTORY / DRAMA

Foto: Internet

Prečo pit' zelený čaj?

by Náitalia Fačková

Tento vynikajúci a naozaj prospešný čaj pochádza prekvapivo z východnej Ázie. Rovnako ako čierny a biely sa vyrába z rastliny nazývanej *Camellia Sinensis*. Napriek tomu, že sú vyrábané z rovnakej rastliny, majú rozličné názvy. Prečo? Kvôli rozdielnemu postupu pri výrobe. Práve zelený je najmenej prepracovaný, a teda má tie najlepšie účinky...

1. Obsahuje veľa antioxidantov, ktoré bojujú proti starnutiu a tvorbe rakovinotvorných buniek.
2. Taktiež obsahuje kofein, ktorý zvyšuje našu schopnosť sústredit' sa. Áno, to aj káva, lenže zelený čaj ho, na rozdiel od nej, obsahuje len polovičnú dávku a do krvi sa uvoľňuje postupne - (podobne, ako to je s komplexnými a rýchlymi cukrami) - takže nám dodáva silu na dlhšiu dobu.
3. Pre mňa najdôležitejším dôvodom, prečo som začala aj ja piť tento dokonalý nápoj bol, že zrýchluje metabolizmus, takže zlepšuje aj chudnutie!
4. Keď si doňho dáte med a citrón (alebo zjete nejaké ovocie s vitamínom C pred alebo po vypiti čaju), jeho účinky sa dokonca 2-3 krát zvýšia! Med ale nedávajte do horúceho, ale teplého čaju, pretože ten, keď je príliš zohriatý totiž mení štruktúru na „jed“ a stráca svoje liečivé účinky...
5. Najlepšie je, keď ho zalejete menej ako 100 stupňovou vodou a necháte ho lúhovať 3-4 minúty, vtedy je totiž jeho účinok najväčší.
6. A samozrejme, veľmi dôležitým dôvodom je aj to, že má dokonalú chut'. Tento čaj je jeden z mála čajov, ktoré majú chut' aj keď nie sú ochutené :). Tak, čo tak skúsiť vymeniť kávu či nejaké sladké nápoje za zelený čaj aspoň na týždeň? Uvidíte, budete sa cítiť zdravšie a čulejšie ako nikdy predtým. A čo nevidieť si ho zamilujete tak, ako ja.

Foto: Internet

Foto: Internet

Kráasne spiš a sniš. Je hlboká noc, len pár šalie vonku naskrz krutosti. A ty sniš a spiš vo mne a ja s tebou. Viac než kedykoľvek predtým, pozorujem každý tvoj nehybný pohyb, dúfajúc že ma to zasiahne. Milióny jedným smerom a až dvaja tým druhým. Nehádaš, lebo sniš o nás, zatiaľ čo ja pochybujem. Pochybujem o sebe, nikdy o tebe, pretože ty si v každom svetle krásny a v každom tieni vidím iba svoju chybu. Obrnil som sa, možno zo strachu, možno z nevedomosti. Nevedomky som sa ti bál odhalíť seba, teba, motýľa, bál som sa ako nikdy a pritom nevedomky. Okamih a z niečoho je nič a z niečoho je niečo bez oho s o.

Stratený, nájdený, zatratený, objavený. Milujem!!! Seba, teba, motýľa... Ostalo iba málo. Niekoľko mušľí, ktoré neobjaví žiadny potápač bez šnorcha. Aspoň tie moje sú navždy skryté medzi dvomi komorami. Deväť a dve štvrti? Na rozdiel od tvojich vypustených krídel trepúcich sa nad poslednou planinou.

Jedna, dve, tri, desať a hned veľa. Po jednej sa zjavovali, pomaly, nenásilne, chceli nás ohúriť tisícky svätojánskych mušiek. Prvý krát čo som ich videl. Aj posledný? Stan je už zložený a nezatrbliece sa nad ním ranné zore v lúči slnka ako nad zničeným pretekárskym okruhom. Stratilo sa všetko zvnútra. Jadro bolo strávené červíkmi na

Bublinka

by Johnny Šimek

dovolenke, chutilo! Bodaj by nie, keď vykrajdňú tú truhlicu sa snažilo niekoľko grázlov. Ten(on aj ona) tam, či onam.

Prišla ako slnko a slnko súčasne. Oslepila, rozjasnila no tiež vysušila a zoškvarila. Mňa, teba, motýľa... Piča. Nálepka zalepi, záclona zacloní, omietka stmaňe. Je chujovina čakať na kryštálový vlak týždeň. Taký neexistuje, je vymyslený, pretvorený z toho obyčajného a upokojujúceho.

Bublinka. Hore, dole, skrz aj neskrz. Leti, lebo veri, že ten jednoduchý ju bude strážiť. Našla samú seba medzi samohláskami nechtiac život nikomu skomplikovať. Nepochopí nesrdce, možno ani srdce, ktoré bývalo sebou a temnotou zbité či láskou vyzdobené nemá najmenšiu šancu proti jednému odmietajúcemu pohľadu. Nezapamätám si slová, gestá ani skutky. Ale jeden pohľad zostane navždy vytiesaný hlboko na mieste, kde posledná mušľa zrodí perlu znovuzrodenia potom ako vstaneš a zmizneš.

Bublinka. Konečne. Zvonku krásna, farebná, odráža svetlo a obrazy okolia. Neschopná povedať svoj vlastný názor. Svoj pocit. Bez spriaznenej duše, či bublinky. Stredobod pozornosti? Ako? Prečo? Telo alebo duša za to môže? Bublinka prázdna je, nelogicky definovateľná v tomto čase Nie, žiadnym vektorom ani papierom. Láska, ktorá vyrchala, samotný atóm, sám, bez väzby. Raz praskne. Nikto nevie kedy a prečo. Ako prášok sa bude sypať a ďalej a ďalej siat svoje farby. V kvete dúhy budú rásť púpavy, lietať semiačka, kvitnúť a premieňať sa. V mňa, teba a motýľa... lásku

Foto: KPS

Autor: M.Kandrik	minulosť, po anglicky	5.časť tajničky	Ensemble Transport Interface (skr.)	Bilingual crossword				mužské meno	4. časť' tajničky	Electronic Textual Editing (skr.)
type of a cake				spinakaj	vápencová oblasť		španielske mesto	but, in slovak		
mrävec, po anglicky							arzén (zn.)	obrovské		
zavretie, stisknutie							nad, po anglicky			
Table header (skr.)			nie celkom zatvori poukážka po španiel				1. časť' tajničky			zakriv, zohni
	značka minerálky						je, po anglicky			predložka
	kopnutie						nečistil praním			Alert Area Supervisor (skr.)
Kenya Airports Authority (skr.)			zotne					ampér- hodina		
			Slovenská televízia					jet length (skr.)		
mazivá, oleje, (po anglicky)				on, po anglicky				Ján, po česky		
zamiešal si, pretriasol si				rýpaj				ad acta (skr.)		
	riečka pretekajú- ca cez Kyjev	zistovala veľkosť	vítazstvo					3. časť' tajničky	čistil ometaním	generátor jednosmer- ného napäťia
Digital Media Technolo- gies (skr.)			2. časť' tajničky	hrach, po anglicky						
				MPZ Azer- bajdžanu						
láska				súbory fotografií				predložka		
				english (skr.)				Bus Source Error (skr.)		
zmizik, guma (po anglicky)							stenanie (zriedkavo)			
právne chránený vynález							prezývka Estery			
španielsky člen			It is the love ... (pokračovanie v tajničke)							
			Pomôcky: el, patent, Ra, vale, Evian, Esta, Olot							
egyptský boh slnka										

Bilingválne gymnázium Milana Hodžu, Sučany

Vznik magazínu Karis iniciovali a zároveň jeho sponzormi sú občianske združenie Sučany Alumni - Spoločnosť absolventov gymnázia v Sučanoch a firma X-Trade Brokers. O výťažku z predaja a obsahu magazínu plne rozhoduje jeho redakcia.

